

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA 1. ČTVRTLETÍ 2016

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V prvním čtvrtletí letošního roku zasahovaly jednotky PO u **21 466** událostí, což je o 16 % méně než ve stejném období roku 2015. Nejčtenějšími událostmi byly technické havárie – 46,7 % z celkového počtu, dopravní nehody – 21,7 %, požáry – 17,0 %, následují úniky nebezpečných chemických látek – 6,5 %. Plané poplachy tvoří 7,9 % z celkového počtu událostí.

Nejčastěji hasiči zasahovali v úterý – 17,3 %, nejméně událostí se stalo v neděli – 11,0 %.

1. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2014	2015	2016	Index 16/15
Požáry s účastí jednotky PO	4 883	4 092	3 651	89
Dopravní nehody	3 876	4 624	4 660	101
Úniky nebezpečných látek	1 220	1 274	1 404	110
z toho „ropných produktů“	973	855	979	115
Technické havárie	8 600	13 861	10 029	72
Radiační havárie a nehody	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události	7	26	19	73
Plané poplachy	1 579	1 732	1 703	98
UDÁLOSTI CELKEM	20 165	25 609	21 466	84

index - %

Poznámka: do celkového počtu jsou zahrnuty 2 události (z toho 1 požár), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim JPO z ČR povolány.

*Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. **živelních pohrom**) v 1. čtvrtletí 2016 následující: celkem **1 680** (-5 339) zásahů, z toho 3 u požárů (-9), dále 74 u dopravních nehod (-425), 1 u úniků nebezpečných látek (-1) a 1 592 u technických havárií, zejména technických pomoci (-4 914).*

Počet **požárů** poklesl o 11 %. Na příznivý vývoj měl vliv jak pokles celkového počtu událostí, tak zároveň vlivem menšího počtu požárů volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec, zejména díky vlhčímu a poměrně chladnému počasí na většině území ČR.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO oproti loňskému roku vzrostl o 1 %. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod v hl. m. Praze – 237 (+24) a v okrese Praze-východ – 145 (+49), minimum v okrese Jeseník – 26 (+14). Celkově u dopravních nehod hasiči bezprostředně zachránili 1 361 osob (-473), při zásazích se vyskytlo 130 (-11) usmrcených osob a také 3 173 (+371) zraněných osob, jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou letos nejčtenější úniky ropných produktů – 979 (+124), úniky plynů včetně aerosolů – 345 (+27), dále úniky kapalin mimo ropných produktů – 64

(-12), pevných látek – 3 (-1) a ostatních látek včetně potravinářských produktů – 13 (-8). Nejvyšší počet těchto případů byl v hl. m. Praze – 151 (+6), jenom 2 (-4) nastaly v okrese Písek.

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 3 (+1), technické pomoci – 8 637 12 265 (-3 628), technologické pomoci – 110 (-22) a ostatní pomoci – 1 279 (-183). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů, pomoc ostatním složkám IZS apod. Nejvíce případů je evidováno v hl. m. Praze – 1 050 (-66) a Ostravě – 475 (-64), nejmenší počet v okrese Rakovník – 41 (-77).

Radiační nehoda či havárie nevznikla.

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období snížil o 2 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se zvýšil o 1,1 %. Nejčtenější (41,5 %) jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací, další jsou způsobeny přivoláním k případu, který měl příznak požáru (19,3 %), další přivolání k nenahlášenému pálení (10,9 %), zneužití jednotky PO (5,0 %) a jiné důvody (23,2 %). Nejvíce planých poplachů bylo v hl. m. Praze – 267 (-17), nejméně v okrese Nymburk 3 (-6).

2. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2014	2015	2016	Index 16/15	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	1 994	2 324	2 202	95	10,3
Středočeský	2 330	3 362	3 164	94	14,7
Jihočeský	1 307	1 917	1 377	72	6,4
Plzeňský	1 132	1 709	1 404	82	6,5
Karlovarský	753	1 175	764	65	3,6
Ústecký	1 810	2 095	1 566	75	7,3
Liberecký	887	1 199	874	73	4,1
Královéhradecký	992	1 485	1 200	81	5,6
Pardubický	1 103	1 362	1 155	85	5,4
Vysočina	1 351	1 884	1 452	77	6,8
Jihomoravský	1 665	2 003	1 689	84	7,9
Olomoucký	1 135	1 240	1 002	81	4,7
Zlínský	769	893	872	98	4,1
Moravskoslezský	2 937	2 961	2 745	93	12,8
Celkem	20 165	25 609	21 466	84	100,0

3. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2014	2015	2016	Index 16/15
Počet zásahů všech jednotek PO	28 129	35 398	30 775	87
- jednotek HZS ČR	19 512	23 217	20 884	90
- jednotek SDH obcí	6 710	9 988	7 930	79
- jednotek HZS podniků	1 600	1 835	1 663	91
- jednotek SDH podniků a ostatních	307	358	298	83

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí klesl letos oproti 1. čtvrtletí roku 2015 počet zásahů jednotek PO, a to o 13 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 67,9 % a je vyšší oproti loňskému období o 2,3 %, u jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 25,8 % a oproti loňsku klesl o 2,4 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,4 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 1,0 %.

4. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO zachránily či evakovaly z bezprostředně ohrožených prostor, zejména při požárech, dopravních nehodách a technických pomocích, v letošním 1. čtvrtletí **13 411** (-2 919) osob. Zároveň bylo **69** hasičů zraněno (-14), z toho **53** profesionálních (-11) a **16** dobrovolných (-3). Při zásazích se vyskytlo také **640** usmrcených osob (-6) – jednotky PO pomáhaly při vyprošťování či vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla také **5 070** zraněným osobám (+353) poskytnuta pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomoci a požárů).

5. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a také zdravotnická záchranná služba. Tyto 3 složky jsou hlavními garanty integrovaného záchranného systému. V prvním čtvrtletí 2016 bylo evidováno **22 661** případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami (-1 920). Nejvíce, tj. 62,3 % z celkového počtu, připadlo na Policii ČR, dále 24,2 % na zdravotnickou záchrannou službu a 5,9 % na obecní policii. Zbytek připadá na spolupráci místních služeb, podniků, institucí, obcí a dalších.

II. POŽÁRY

V období od 1. 1. do 31. 3. 2016 vzniklo v ČR **3 784** požárů (s účastí i bez účasti jednotek PO). Přímé škody dosáhly částky **761,2** mil. Kč, **39** osob bylo usmrceno a dalších **259** osob zraněno.

Počet požárů je letos oproti stejnému období loňského roku nižší o 10,5 %, škody jsou vyšší o 121,7 %. Počet usmrcených osob je vyšší o 21,9 % a počet zraněných je nižší o 12,5 %.

Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty za **2 053** mil. Kč.

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U (PS)	Z (PS)
2014	5 032	479,2	24	295
2015	4 228	343,4	32(20)	296(113)
2016	3 784	761,2	39(32)	259(186)

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob, PS –přímá souvislost s požárem

Nejvíce požárů vzniklo v hl. m. Praze – 485 (-74) a v Ostravě – 129 (-19). Nejméně požárů bylo v okr. Jeseník – 9 (-12).

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. čtvrtletí

Příčina/rok	2014	2015	2016	Index 16/15
Úmyslné zapálení	372	406	321	79
Sebevražedný úmysl	6	4	4	100
Hra dětí s ohněm	37	38	28	74
Neprokázané zavinění	5	762	770	x
Nedbalost dospělých	732	1 211	1 079	x
Závady komínů	112	476	506	x
Závady topidel	38	40	50	125
Technické závady (mimo komínů a topidel)	577	677	661	98
Samovznícení	15	40	21	53
Výbuchy	3	3	0	0
Manipulace s hořlavými látkami	3	4	2	50
Blesky	0	2	1	50
Dopravní nehody	29	24	14	58
Ostatní mimořádné příčiny	7	15	26	x
Jiné příčiny	3	0	0	x
Dále nedošetřované požáry	2 901	0	0	x
Neobjasněno	223	497	262	x
V šetření	0	41	39	x
CELKEM	5 063	4 240	3 784	89

x – vlivem změny metodiky nelze kategorii srovnávat s předchozím obdobím.

Dále nedošetřované požáry jsou od r. 2015 zařídovány jako všechny další požáry. Např. požáry v komínových tělesech bez škody jsou zahrnuty do kategorie *Závady komínů* - ta zahrnuje nevhodnou konstrukci, spáry, zazděný trám, vznícení od jisker z komína a vznícení sazí. Do kategorie *Nedbalost dospělých* jsou začleněny případy vznícení potravin při vaření a ostatní nedbalosti beze škod a následků na zdraví.

Nově byla zavedena příčina *Neprokázané zavinění* vymezující požáry, které byly jednoznačně způsobeny porušením předpisů na úseku požární ochrany, ale vzhledem k okolnostem případu je nebylo možné jednoznačně zahrnout do kategorie úmyslu či nedbalosti, což je typické např. pro požáry kontejnerů nebo popelnic zejména v městské zástavbě s relativně zanedbatelnou přímou škodou či žádnou škodou. Zároveň do této kategorie mohou spadat i požáry travních porostů, hrabanek či jiných volných ploch. Zavedením této příčiny lze vymezit okruh požárů, které jsou nejspíše spojeny také s vandalismem.

V kategorii *Ostatní příčiny* již nejsou jiné příčiny a zůstaly zde pouze blesky, živelní pohromy, vojenská cvičení a ohňostroje.

Kategorie *Neobjasněno, v šetření* byla rozdělena na dvě samostatné.

Z celkového počtu **32** usmrčených osob při požárech bylo (PS) :

- 1 dítě do 15 let,
- 16 osob ve věku od 15 do 60 let,
- 15 osob ve věku nad 60 let.

3. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

19. 1. – **Sklad a lisovna obalů na oleje a jiné látky firmy A.P.E. spol. s.r.o.**, Praha – Vinoř.

Příčina: zanedbání bezpečnostních předpisů.

Škoda: 10 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

20. 1. – **Pekárna firmy GOLDFEIN CZ, spol. s.r.o.**, Chrudim.

Příčina: vznícení potravin při pečení.

Škoda: 15 000 000 Kč.

Evakuováno: 22 osob.

10. 2. – **Objekt ústředního stavědla a elektrická kabeláž železniční stanice**, Bohumín, okr. Karviná.

Příčina: technická závada vnějšího vedení VN.

Škoda: 153 973 500 Kč.

12. 2. – **Střecha Národního muzea**, Praha 1 – Nové Město.

Příčina: v šetření.

Škoda: 10 000 000 Kč.

Zraněno: 1 osoba.

15. 2. – **Sklad výroby papíru firmy CEREPA a.s.**, Červená Řečice, okr. Pelhřimov.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 26 717 000 Kč.

26. 2. – **Sklad elektroniky firmy ILV spol. s.r.o.**, Příchovice, okr. Plzeň – jih.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 60 000 000 Kč.

29. 2. – **Budova bývalé diskotéky**, Březová, okr. Karlovy Vary.

Příčina: zanedbání bezpečnostních předpisů.

Škoda: 22 500 000 Kč.

18. 3. – **Skladovací hala doplňků pro okna firmy BKR ČR, spol. s.r.o.**, Dědice, okr. Vyškov.

Příčina: technická závada.

Škoda – 190 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Nezásahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potenciálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností v 1. čtvrtletí 2016

Kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM	Index % 16/15
Hl. m. Praha	27	46	8	81	86
Středočeský	4	31	79	114	80
Jihočeský	72	32	28	132	99
Plzeňský	5	48	64	117	77
Karlovarský	20	10	49	79	203
Ústecký	8	90	41	139	105
Liberecký	1	10	17	28	70
Královéhradecký	1	39	12	52	102
Pardubický	38	18	34	90	83
Vysočina	48	21	44	113	157
Jihomoravský	31	83	88	202	918
Olomoucký	1	27	40	68	82
Zlínský	4	26	16	46	79
Moravskoslezský	671	223	39	933	105
CELKEM	931	704	559	2 194	109

kpt. Ing. Klára Žůrková
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: klara.zurkova@grh.izscr.cz